

รายงานการประชุม
คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓
วันพุธที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๕.๐๐ น.
ณ ตึกสันติไมตรีหลังนอก ทำเนียบรัฐบาล

กรรมการผู้มาประชุม

๑. พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร	รองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง
๓. นายพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา	รองประธานกรรมการคนที่สอง
๔. พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี	รองประธานกรรมการคนที่สาม
๕. พลเอก ฉัตร อินทรเจริญ ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๖. พลเอก พรพิพัฒน์ เบญญศรี ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	กรรมการ
๗. พลเอก ธีรวัฒน์ บุญยะวัฒน์ ผู้แทน ผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
๘. พลเรือเอก สิทธิพร มาศเกษม ผู้แทน ผู้บัญชาการทหารเรือ	กรรมการ
๙. พลอากาศเอก สุทธิพันธุ์ ต่ายทอง ผู้แทน ผู้บัญชาการทหารอากาศ	กรรมการ
๑๐. พลตำรวจเอก มนุ เมฆหมอก ผู้แทน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑๑. พลเอก สมศักดิ์ รุ่งสิตา เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๒. นายสนธิ อักษรแก้ว ประธานกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๓. นายกลินท์ สารสิน ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๔. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๕. นายประดิษฐ์ วัชรดำนัย ผู้แทน ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๖. นายปรีดี ดาวฉาย ประธานสมาคมธนาคารไทย	กรรมการ
๑๗. นายวิษณุ เครืองาม	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๑๘. นายศุภชัย พานิชภักดิ์	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

๑๙. พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
 ๒๐. นายชาติศิริ โสภณพนิช กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
 ๒๑. นายเทียนฉาย กีระนันทน์ กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
 ๒๒. นายทศพร ศิริสัมพันธ์ กรรมการและเลขานุการ
 เลขานุการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 ๒๓. นายตฤชา พิษยนันท์ ผู้ช่วยเลขานุการ
 รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 ๒๔. นายฉัตรชัย บางชวด ผู้ช่วยเลขานุการ
 รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

กรรมการผู้ลาประชุม

๑. นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ กรรมการ
 ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ
 ๒. นายบัณฑิต ลำคำ กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
 ๓. นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
 ๔. นายกานต์ ตระกูลฮุน กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
 ๕. นายอดุลย์ สวานายน กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางนฤมล ภิญโญสินวัฒน์ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน
 ๓. นายบุญณลักษณ์ สุรัสวดี ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
 ๔. นางสาววรรณิยา เอมะศิริ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ
 ๕. นายกิตติศักดิ์ โมทย์วาริศรี นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ
 ๖.-๑๒. เจ้าหน้าที่ สศช. จำนวน ๗ คน
 ๑๓.-๒๕. ผู้ติดตามกรรมการ และผู้เข้าร่วมการประชุม จำนวน ๑๓ คน

เริ่มประชุม ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล ซึ่งได้แจ้งเวียนขอมติเพื่อรับรองรายงานการประชุมดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ และคณะกรรมการได้รับรองรายงานการประชุมโดยไม่มีข้อแก้ไขเพิ่มเติม
๒. มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้แจ้งที่ประชุมทราบความเป็นมาของการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ เนื่องจากแผนการปฏิรูปประเทศได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ ก่อนที่ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้ประกาศใช้ เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ และวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒ ตามลำดับ ส่งผลจำเป็นต้องมีการดำเนินการตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งกำหนดให้ในกรณีมีเหตุจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านใดเพราะมีการแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทหรือเพราะเหตุอื่นใด ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งให้คณะกรรมการปฏิรูปด้านนั้นดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านนั้นโดยเร็ว โดยให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และมอบหมายคณะกรรมการปฏิรูปประเทศดำเนินการตามขั้นตอนและกรอบระยะเวลาของกฎหมาย ทั้งนี้ ในการรับฟังความคิดเห็นของภาคส่วนต่าง ๆ ให้ดำเนินการร่วมกันเพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินการ การประหยัดเวลาและงบประมาณต่อไป โดยมีประเด็นในการปรับปรุง ๖ ประเด็น
  ๒. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานผลการดำเนินการการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศตามกฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังนี้
    - ๒.๑ การรับฟังความคิดเห็น คณะกรรมการปฏิรูปประเทศและสำนักงานฯ ได้จัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน ทั้ง ๔ ภาค โดยผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมทั้งหมด ๓,๒๖๓ ราย รวมทั้งขอความเห็นโดยตรงไปยังหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์การอิสระ องค์การอัยการ และการจัดให้มีแบบแสดงความคิดเห็นออนไลน์จากกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เพื่อนำความเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ ประกอบการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ตามความในมาตรา ๑๑ ของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีสรุปความเห็นดังนี้
      - ๒.๑.๑ การรับฟังความคิดเห็น ๔ ภาค โดยในภาพรวม ผู้เข้าร่วมการรับฟังความคิดเห็นทั้ง ๔ ภาค เห็นด้วยกับประเด็นการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้ (๑) ควรปรับปรุงเป้าหมายให้ประชาชนสามารถจับต้องและติดตามได้ และเพิ่มกิจกรรมที่เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนและให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้จริง (๒) ควรปรับปรุงรายละเอียดกิจกรรมให้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถวัดผลการดำเนินการได้ และควรมีการระบุหน่วยงานรับผิดชอบหลัก หน่วยงานรับผิดชอบรองให้มีความชัดเจนเพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการได้ (๓) ควรคำนึงถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในแผนการปฏิรูปประเทศที่ปรับปรุงแล้ว อาทิ การจัดทำแพลตฟอร์ม การเผยแพร่ข้อมูล และการติดตามตรวจสอบการดำเนินการต่าง ๆ (๔) ควรขยายกิจกรรมของแผนการปฏิรูปประเทศให้ครอบคลุมกับประชาชนในทุกภาคส่วน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มโอกาสให้กับประชาชนในการรับประโยชน์จากการดำเนินการของภาครัฐ (๕) ควรจำกัดจำนวนกฎหมายใหม่ไม่ให้มีมากเกินไป โดยนำกฎหมายที่มีอยู่เดิมมาปรับปรุงและบังคับใช้ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ควรมีการสื่อสารสาระสำคัญของกฎหมายต่าง ๆ ในรูปแบบที่ง่ายและเข้าถึงได้ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายเพิ่มขึ้น และ (๖) ควรมีวิธีการหรือช่องทางให้ประชาชนสามารถติดต่อสื่อสารกับภาครัฐได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

โดยเฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการแจ้งเบาะแสและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตของภาครัฐ ควรเป็นทางลับ และเปิดให้ประชาชนสามารถทำเรื่องร้องเรียนกับเจ้าหน้าที่ได้โดยตรง

- ๒.๑.๒ ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** สำนักงานฯ ได้เวียนหนังสือขอความเห็นต่อการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๕๑ หน่วยงาน โดยมีความเห็นสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้ (๑) ควรปรับปรุงเป้าหมายและตัวชี้วัดให้มีความสอดคล้องกัน และสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถสร้างกลการขับเคลื่อนและประสานงานที่มีเอกภาพ รวมทั้งใช้ในการติดตามและประเมินผลความสำเร็จในการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม (๒) ควรบูรณาการกิจกรรมที่มีวิธีการดำเนินการ และลักษณะของเรื่องที่คล้ายกันไว้ด้วยกัน รวมทั้งมีการกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพหลัก เจ้าภาพรอง และหน่วยปฏิบัติให้ชัดเจน และเห็นด้วยกับการคัดเลือกเฉพาะกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (๓) ควรทบทวนกฎหมายที่บัญญัติโดยฝ่ายบริหารให้เป็นธรรม และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศและประชาชนเป็นสำคัญ รวมทั้งพิจารณาคัดเลือกเฉพาะกฎหมายที่มีความสำคัญ (๔) ควรพิจารณาความสำคัญของหน่วยงานที่จะเสนอจัดตั้ง รวมถึงบทบาทและภารกิจของหน่วยงานที่มีอยู่เดิม เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนด้านภารกิจ และงบประมาณ และ (๕) ควรพิจารณาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ หรือพิจารณาความสอดคล้องและไม่สอดคล้องในการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อไม่ให้เกิดความทับซ้อนของการดำเนินงาน และพิจารณาการปรับปรุงชื่อหน่วยงานให้สอดคล้องกับชื่อที่แท้จริง ระบุหน่วยงานรับผิดชอบหลักและรองชัดเจน
- ๒.๑.๓ ความเห็นจากวุฒิสภา** สำนักงานฯ ได้เวียนหนังสือขอความเห็นต่อการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ถึงคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาทุกคน โดยคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา ได้รวบรวมและจัดทำเสนอแนะข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ สรุปสาระสำคัญดังนี้ (๑) แผนการปฏิรูปประเทศที่กำลังปรับปรุงต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดไว้ ตามมาตรา ๒๕๘ และบรรลูปเป้าหมายที่กำหนดไว้ตาม มาตรา ๒๕๗ ของรัฐธรรมนูญ และอย่างน้อยต้องบรรลุเป้าหมายในระดับเดียวกับที่กำหนดไว้เดิมในแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๒ แผน ในระยะเวลาเดิมคือ ปี ๒๕๖๕ (๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ควรเน้นการปฏิรูประบบราชการให้ข้าราชการทำงานด้วยความมุ่งมั่น มุ่งผลสัมฤทธิ์ ทำงานเชิงบูรณาการระหว่างกรม ระหว่างกระทรวงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (๓) ด้านสังคม และด้านกฎหมาย ควรเน้นการปฏิรูปเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม (๔) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ควรเน้นการปฏิรูปประเทศเพื่อให้การทุจริตหมดไปจากระบบราชการและสังคมไทย และ (๕) ด้านการเมือง ควรมุ่งเน้น ๒ ประเด็น ได้แก่ กลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี และการรู้จักสามัคคีของสังคมไทย และการสร้างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
- ๒.๒ ร่างแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง** คณะกรรมการปฏิรูปประเทศได้มีหนังสือส่งร่างแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง ภายในวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (๒) ด้านกฎหมาย (๓) ด้านกระบวนการยุติธรรม (๔) ด้านเศรษฐกิจ (๕) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๖) ด้านสาธารณสุข (๗) ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ (๘) ด้านสังคม (๙) ด้านพลังงาน และ (๑๐) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ คงเหลือที่ยังไม่ได้ดำเนินการคือแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองและการศึกษา

๓. กรรมการและเลขานุการ ได้นำเสนอข้อสังเกตต่อการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ โดยพบว่า มีประเด็นที่ควรดำเนินการเพิ่มเติม ประกอบด้วย (๑) การกำหนดค่าเป้าหมายในระดับแผนเพื่อให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม (๒) ด้าน สาธารณสุขได้ปรับตัดกิจกรรมที่เข้าข่ายเป็นภารกิจปกติของหน่วยงานออกแต่ไม่ได้คัดเลือกกิจกรรมปฏิรูป ประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) อย่างเฉพาะเจาะจง ขึ้นมา (๓) การจัดลำดับความสำคัญของกฎหมาย (๔) การกำหนดให้จัดตั้งหน่วยงานใหม่ในภาพรวมปรับ ลดลงเหลือ ๒๒ หน่วยงาน แต่ยังมีผลต่อภาระด้านงบประมาณและบุคลากรของประเทศ จึงควรระบุ ในแผนถึงเหตุผลและความจำเป็น ข้อเสนอให้ยุบเลิกหรือยุบรวมหน่วยงานที่มีอยู่เดิม เพื่อให้สอดคล้องกับ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๒ และ (๕) การหารือกับหน่วยงานรับผิดชอบตามแผนการ ปฏิรูปประเทศที่เสนอความเห็นตามมาตรา ๒๖ และ ๒๗ ของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนฯ ให้ครบถ้วน
๔. กรรมการและเลขานุการ ได้แจ้งที่ประชุมทราบว่าในช่วงที่ผ่านมาได้มีประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศหลายด้านได้ลาออกหรือหมดวาระการดำรง ตำแหน่ง โดยคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองมีจำนวนกรรมการคงเหลือเพียงสองคนทำให้ จำนวนไม่เพียงพอต่อการเป็นองค์ประชุมได้ นอกจากนี้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศที่ปฏิบัติหน้าที่ เกี่ยวกับด้านการศึกษาอยู่ระหว่างการนำเสนอพิจารณาแต่งตั้ง ส่งผลให้การปรับปรุงแผนการปฏิรูป ประเทศด้านการเมืองและด้านการศึกษา ยังไม่ได้ดำเนินการปรับปรุงตามขั้นตอนของกฎหมาย ที่ประชุม ร่วมประธานกรรมการปฏิรูปประเทศทุกคณะ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว และมีมติมอบหมายให้สำนักงานฯ นำความเห็นที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปประเทศทุกคณะ ใน การขยายระยะเวลาการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศออกไปอีก ๙๐ วัน นับจากที่ได้มีการแต่งตั้ง ประธานกรรมการ และกรรมการปฏิรูปประเทศเพิ่มเติมทุกด้านแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ ชาติเพื่อให้ข้อเสนอแนะประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในการขยายระยะเวลาการปรับปรุง แผนการปฏิรูปประเทศของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศทุกคณะ ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๑ วรรคสามและสี่ของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป

๕. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

๕.๑ ประธานกรรมการ ได้ให้ความเห็นว่ารัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปประเทศและติดตามผล การดำเนินการมาโดยตลอด ดังนั้นขอให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศให้ความสำคัญกับการ ปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศโดยกำหนดค่าเป้าหมายที่ชัดเจน และมุ่งเน้นคัดเลือกเฉพาะ กิจกรรมที่มีประโยชน์กับประชาชนและเป็นกิจกรรมที่สามารถช่วยแก้ไขอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต หรือการประกอบธุรกิจ เช่น ข้อกฎหมายที่ล้าสมัย หรือขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เป็นต้น นอกจากนี้ การรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตาม มาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ควรพิจารณาแนวทางในการรายงานให้ สามารถเข้าใจได้ง่าย มีการวัดและประเมินผลได้อย่างชัดเจน รวมทั้งควรเร่งสร้างการตระหนักรู้ของ ภาคส่วนต่าง ๆ ถึงประโยชน์ของการปฏิรูปประเทศด้วย

๕.๒ รองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง (นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร) ได้เสนอว่าหาก คณะกรรมการเห็นสมควรขยายระยะเวลาการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร จะขอส่งข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศเพิ่มเติมให้ฝ่ายเลขานุการนำเสนอ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องพิจารณาประกอบการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ต่อไป

๖. มติที่ประชุม

- ๖.๑ เห็นควรขยายระยะเวลาการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ โดยให้ดำเนินการภายใน ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการปฏิรูปประเทศเพิ่มเติมทุกด้าน ตามความเห็นของที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะ
- ๖.๒ มอบหมายให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศทุกคณะรับความเห็นของที่ประชุมไปประกอบการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ และขั้นตอนตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป
- ๖.๓ มอบหมายสำนักงานฯ นำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาขยายระยะเวลาการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้เสนอแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติให้ที่ประชุมพิจารณา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้
- ๑.๑ การขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้มีการเตรียมการมาตั้งแต่ช่วงปี ๒๕๖๐ ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบการจำแนกแผนออกเป็น ๓ ระดับ โดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนระดับที่ ๑ เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนระดับที่ ๒ และ ๓ โดยมีราชกิจจานุเบกษาประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ และประกาศใช้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒ และได้เริ่มมีการปรับกระบวนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างเป็นรูปธรรมในช่วงปลายปี ๒๕๖๒ สำนักงานฯ ได้ร่วมดำเนินการกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการจัดทำโครงการสำคัญที่สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุผลตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่วางไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ รวมทั้งการดำเนินการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีฉบับแรก ที่หน่วยงานของรัฐจะสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดทำโครงการ/การดำเนินงานต่าง ๆ ในระยะต่อไปให้สามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ ได้
- ๑.๒ ตัวอย่างแนวทางการขับเคลื่อนในกรณีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร ซึ่งมีเป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บท คือ ผลผลิตภัณฑ่มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น และผลิตภาพของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น โดยมีแผนแม่บทย่อยฯ ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัยเกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ในแต่ละแผนแม่บทย่อยฯ จะมีเป้าหมายแผนแม่บทย่อยกำหนดไว้ อาทิ เกษตรแปรรูปกำหนดเป้าหมายให้สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น เป้าหมายดังกล่าวจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยสู่ความสำเร็จ ตั้งแต่การวิเคราะห์ตลาด การพัฒนาวัตถุดิบ การผลิตและแปรรูป และการตลาด โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

เป็นต้น เพื่อจัดทำแผนงานโครงการที่สอดคล้องกันและนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายสินค้าเกษตรแปรรูป และผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างเป็นระบบ

- ๑.๓ อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติที่ผ่านมา พบว่ายังขาดการยึดเป้าหมายร่วมกันของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้ง ยังขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในการวางแผนและการทำงานร่วมกัน ซึ่งการที่ทุกหน่วยงานของรัฐยึดเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ เป็นหลักร่วมกัน การร่วมกันดำเนินการวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุของการที่เป้าหมายยังไม่สามารถบรรลุผลลัพธ์ได้ตามที่กำหนด โดยเป็นการวิเคราะห์หาช่องว่างการบรรลุเป้าหมาย และการวิเคราะห์ห่วงโซ่ความสัมพันธ์ตั้งแต่ต้นทาง-กลางทาง-ปลายทาง รวมทั้งการรับผิดชอบวางมาตรการแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยเฉพาะการจัดทำโครงการเพื่อใช้เป็นคำของบประมาณประจำปี จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป
- ๑.๔ สำนักงานฯ จึงขอเสนอแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้การบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดความคุ้มค่าและประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณ นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นรูปธรรม โดยยึดหลักการการสร้างการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการมีเป้าหมายการพัฒนาที่ต้องบรรลุร่วมกัน และการจัดสรรงบประมาณที่มีความสอดคล้องและทันการณ์อย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีความบูรณาการ นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ได้แก่ (๑) การยึดเป้าหมายร่วมกัน โดยพิจารณาข้อมูลจากรายงานสรุปการประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ และรายงานสถานการณ์บรรลุเป้าหมายในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (๒) การวิเคราะห์หาช่องว่างการบรรลุเป้าหมาย และการวิเคราะห์ห่วงโซ่ความสัมพันธ์ตั้งแต่ต้นทาง-กลางทาง-ปลายทาง เพื่อวางมาตรการแก้ไขสถานการณ์และจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญร่วมกัน (๓) การจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอโครงการและจัดทำรายละเอียดโครงการ โดยพิจารณาจากสอดคล้องกับเป้าหมายที่มีความเสี่ยงการบรรลุเป้าหมายและผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ และ (๔) การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อเป็นข้อมูลประกอบกระบวนการงบประมาณตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

- ๒.๑ ประธานกรรมการ ได้เสนอความเห็นที่ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติคือการถ่ายทอดเป้าหมายลงสู่การปฏิบัติโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงต้องให้ความสำคัญกับการสร้างการรับรู้และความเข้าใจของหน่วยงานปฏิบัติทั้งหมด รวมถึงภาคีการพัฒนาของประเทศไทยเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายต่อไป
- ๒.๒ กรรมการ (นายกลินท์ สารสิน) ได้เสนอความเห็นที่เห็นด้วยกับแนวทางการขับเคลื่อนตามที่ได้ฝ่ายเลขานุการเสนอ และขอให้ฝ่ายเลขานุการพิจารณาศึกษาบริบทและสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรุนแรงยิ่งขึ้น เพื่อประกอบการทบทวนหรือปรับปรุงเป้าหมายหรือแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ดังกล่าวต่อไป

๓. มติที่ประชุม

- ๓.๑ เห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ และมอบหมายให้สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๓ ระดับ และสำนักงานงบประมาณ เพื่อดำเนินการจัดทำโครงการตามแนวทางที่เสนอให้แล้วเสร็จสำหรับใช้ในการจัดทำคำขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ต่อไป
- ๓.๒ มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐนำโครงการตามข้อ ๓.๑ บรรจุในแผนปฏิบัติราชการประจำปี ๒๕๖๕ และดำเนินการตามขั้นตอนของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๓.๓ มอบหมายให้สำนักงานฯ นำผลการพิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสิ่งการต่อไป
- ๓.๔ มอบหมายให้สำนักงานฯ เร่งดำเนินการจัดพิมพ์รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ ให้เพียงพอต่อหน่วยงานในการใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำโครงการสำคัญที่จะสามารถขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งในการใช้ดำเนินการแจ้งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ อธิบดีอิสระ หรืออธิบดีอัยการ และรัฐสภาทราบ ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ และสามารถประสานองค์กรอื่น ๆ ในการร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๓ หลักเกณฑ์การประชุมของคณะกรรมการ ตามพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาเรื่องหลักเกณฑ์การประชุมของคณะกรรมการ ตามพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้
- ๑.๑ มาตรา ๒๑ ของพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีผลบังคับใช้โดยให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการ ตามพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว ได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ และกำหนดค่าตอบแทนของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับในรูปแบบเบี้ยประชุมเป็นรายครั้ง ดังนี้

	ค่าตอบแทน ประธาน	ค่าตอบแทน รองประธาน	ค่าตอบแทน กรรมการ	ค่าตอบแทนกรรมการ และเลขานุการฯ	ค่าตอบแทน เลขานุการฯ	ค่าตอบแทน ผู้ช่วยเลขานุการฯ ไม่เกิน ๒ คน
คณะกรรมการ ตามพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐						
คณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ	๒๐,๐๐๐	๑๘,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐ + เงินเพิ่ม ๘,๐๐๐ ต่อเดือน	-	๘,๐๐๐
คณะกรรมการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ	๑๐,๐๐๐	๘,๐๐๐	๘,๐๐๐	๘,๐๐๐ + เงินเพิ่ม ๔,๐๐๐ ต่อเดือน	๔,๐๐๐	๒,๐๐๐
คณะอนุกรรมการใน คณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ	๗,๕๐๐	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐ + เงินเพิ่ม ๓,๐๐๐ ต่อเดือน	๓,๐๐๐	๑,๕๐๐
คณะอนุกรรมการใน คณะกรรมการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ	๕,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐ + เงินเพิ่ม ๒,๐๐๐ ต่อเดือน	๒,๐๐๐	๑,๐๐๐
คณะกรรมการ ตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐						
การประชุมร่วมกันของ ประธานกรรมการปฏิรูป	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐	-	๓,๗๕๐	๑,๘๗๕
คณะกรรมการปฏิรูป ประเทศด้านการศึกษา และด้านกระบวนการ ยุติธรรม (ตำรวจ)	๗,๕๐๐	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐ + เงินเพิ่ม ๓,๐๐๐ ต่อเดือน	๓,๐๐๐	๑,๕๐๐
คณะกรรมการปฏิรูป ประเทศด้านต่าง ๆ	๗,๕๐๐	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐ + เงินเพิ่ม ๓,๐๐๐ ต่อเดือน	-	๓,๐๐๐
คณะอนุกรรมการใน คณะกรรมการปฏิรูป ประเทศด้านต่าง ๆ ทุกคณะ	๓,๗๕๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐ + เงินเพิ่ม ๑,๕๐๐ ต่อเดือน	๑,๕๐๐	๗๕๐

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา ตั้งแต่พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ได้ดำเนินการจัดทำแผนระดับต่าง ๆ เพื่อเป็นเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ดังนี้ (๑) แผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ ด้าน ประกาศใช้แล้วเมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ (๒) ยุทธศาสตร์ชาติ ประกาศใช้แล้วเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ (๓) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๒๓ ประเด็น ประกาศใช้แล้วเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒ (๔) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ประกาศใช้แล้วเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และ (๕) ระเบียบว่าด้วยการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศใช้แล้วเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ทั้งนี้ มีการจัดประชุมของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ โดยจำแนกออกเป็นการประชุมเตรียมการเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศก่อนประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา และการประชุมขับเคลื่อนภายหลังจากแผนดังกล่าวประกาศใช้ สรุปได้ดังนี้

การประชุม	จำนวน (ครั้ง)		จำนวนเงิน (บาท)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ*	๑๙๔	๓๔	๑๐,๒๖๐,๙๐๐	๑,๑๔๐,๕๐๐
อนุกรรมการในคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ	๙๔	-	๒,๔๘๖,๔๖๐	-
ที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะ	๒	๑	๒๒๖,๘๗๕	๑๑๐,๖๒๕
คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ**	๗๕	๔๗๓	๔,๔๗๔,๖๕๐	๒๖,๓๕๑,๘๕๐
คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ	๒๒	๒๑๑	๔๕๐,๗๕๐	๖,๖๘๒,๒๕๐

* คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

** คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ

หมายเหตุ ก่อน : ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒
 หลัง : ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒ - ปัจจุบัน

ก่อน : ๑ กันยายน ๒๕๖๐ - ๕ เมษายน ๒๕๖๑
 หลัง : ๖ เมษายน ๒๕๖๑ - ปัจจุบัน

๑.๓ ความเห็นฝ่ายเลขานุการฯ เนื่องจากการดำเนินการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ประกอบกับระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีผลบังคับใช้ ซึ่งระเบียบดังกล่าวกำหนดให้คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหลัก ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดค่าตอบแทนของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ มีความเหมาะสมภายใต้หน้าที่ของคณะกรรมการที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับได้ตรวจสอบอัตราเบี้ยประชุมตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว จึงเห็นควรกำหนดค่าตอบแทนของคณะกรรมการในรูปแบบเบี้ยประชุมรายเดือน โดยปรับอัตราค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากค่าตอบแทนเดิม ดังนี้

หน่วย : บาท

	ค่าตอบแทนประธาน	ค่าตอบแทนรองประธาน	ค่าตอบแทนกรรมการ	ค่าตอบแทนเลขานุการฯ	ค่าตอบแทนผู้ช่วยเลขานุการฯ ไม่เกิน ๒ คน
คณะกรรมการ ตามพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐					
คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ	๑๒,๐๐๐	๙,๖๐๐	๙,๖๐๐	๔,๘๐๐	๒,๔๐๐
คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ	๙,๐๐๐	๗,๒๐๐	๗,๒๐๐	๓,๖๐๐	๑,๘๐๐
คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ	๖,๐๐๐	๔,๘๐๐	๔,๘๐๐	๒,๔๐๐	๑,๒๐๐
คณะกรรมการ ตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐					
การประชุมร่วมกันของประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะ	๙,๐๐๐	๙,๐๐๐	๙,๐๐๐	๔,๕๐๐	๒,๒๕๐
คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ	๙,๐๐๐	๗,๒๐๐	๗,๒๐๐	-	๓,๖๐๐
คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ทุกคณะ	๔,๕๐๐	๓,๖๐๐	๓,๖๐๐	๑,๘๐๐	๙๐๐

๒. มติที่ประชุม

เห็นควรกำหนดค่าตอบแทนของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ในรูปแบบเบี้ยประชุมเป็นรายเดือน โดยปรับจากค่าตอบแทนเดิมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากค่าตอบแทนเดิม และมอบหมายสำนักงานฯ นำเสนอความเห็นของคณะกรรมการประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔.๑ รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ และ รายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๒

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ และรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๒ ซึ่งสำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีรายละเอียดของความก้าวหน้าการดำเนินการ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑.๑ ความก้าวหน้าการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ เป็นการประเมินผลสถานการณ์การบรรลุผลสัมฤทธิ์การพัฒนามาตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติในระดับเป้าหมายรายยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้าน สรุปได้ดังนี้ (๑) *ด้านความมั่นคง* คนไทยมีความอยู่ดีและมีความสุขมากกว่าประเทศส่วนใหญ่ของโลก ศักยภาพทางการทหารมีการพัฒนาดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน แต่ทั้งนี้ยังต้องเร่งสร้างความอยู่ดีมีสุขของประชาชนไทย และความมั่นคงในมิติอื่น ๆ ควบคู่กันไปด้วย (๒) *ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน* เศรษฐกิจของประเทศไทยมีการเติบโตที่ชะลอตัวลง แต่มีการเติบโตที่มีกระจายตัวไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ มากขึ้น นอกจากนี้ ภาคเกษตรกรรมยังมีประสิทธิภาพการผลิตที่ดีขึ้น แต่ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการมีประสิทธิภาพการผลิตลดลง (๓) *ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์* คนไทยมีคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และมีความก้าวหน้าที่สุดในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา แต่ขณะเดียวกันสังคมและครอบครัวไทยมีบทบาทในการสนับสนุนการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตได้น้อยลง ทั้งนี้ยังต้องเร่งพัฒนาสมรรถนะคนไทยสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (๔) *ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม* ต้องเร่งสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มประชากรในหลายมิติ โดยเฉพาะด้านรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐ การพัฒนาคนยังมีความแตกต่างระหว่างพื้นที่ (๕) *ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม* ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ รักษา และฟื้นฟูเพิ่มมากขึ้น มีการใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลมากขึ้น และ (๖) *ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ* การตอบสนองความต้องการของ ประชาชนมีการพัฒนาคงที่ แต่ทั้งนี้ยังต้องเร่งปรับกระบวนการให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม เร่งพัฒนาภาครัฐให้มีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับประชาชน

๑.๒ ความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๓ ประเด็น ประกอบด้วยเป้าหมายประเด็นรวมทั้งสิ้น ๓๗ เป้าหมาย และเป้าหมายแผนแม่บทย่อยรวมทั้งสิ้น ๑๔๐ เป้าหมาย โดยผลการดำเนินการสามารถพิจารณาได้จากเป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ และระดับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย สรุปได้ดังนี้

๑.๒.๑ ความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ตามการบรรลุเป้าหมายระดับประเด็น รวม ๓๗ เป้าหมาย สามารถแบ่งตามสถานะการบรรลุเป้าหมายได้ดังนี้ (๑) เป้าหมายระดับประเด็นที่บรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดในปี ๒๕๖๕ แล้ว (สีเขียว) จำนวน ๔ เป้าหมาย หรือร้อยละ ๑๑ อาทิ แผนแม่บทฯ ประเด็นการเกษตร เป้าหมายผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น และแผนแม่บทฯ ประเด็นโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล เป้าหมายความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศดีขึ้น (๒) เป้าหมายระดับประเด็นที่มีสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายต่ำกว่าค่าเป้าหมาย แต่คาดว่าจะสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม (สีเหลือง) จำนวน ๑๕ เป้าหมาย หรือร้อยละ ๔๑ อาทิ แผนแม่บทฯ ประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต เป้าหมาย ผลิตภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเพิ่มขึ้น และแผนแม่บทฯ ประเด็นการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ เป้าหมายบริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ (๓) เป้าหมายระดับประเด็นที่มีสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายในระดับเสี่ยง (สีส้ม) จำนวน ๑๒ เป้าหมาย หรือร้อยละ ๓๒ อาทิ แผนแม่บทฯ ประเด็นพลังทางสังคม เป้าหมายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น และแผนแม่บทฯ ประเด็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป้าหมาย การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้น และ (๔) เป้าหมายประเด็นที่มีสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤติ (สีแดง) จำนวน ๖ เป้าหมาย หรือร้อยละ ๑๖ อาทิ แผนแม่บทฯ ประเด็นการท่องเที่ยว เป้าหมายรายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้น และแผนแม่บทฯ ประเด็นพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ เป้าหมายช่องว่างความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ลดลง

๑.๒.๒ ความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ตามการบรรลุเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย รวม ๑๔๐ เป้าหมาย สามารถแบ่งตามสถานะการบรรลุเป้าหมายได้ดังนี้ (๑) เป้าหมายบรรลุตามที่กำหนดไว้ในปี ๒๕๖๕ แล้ว (สีเขียว) จำนวน ๑๙ เป้าหมาย หรือร้อยละ ๑๓.๖ ของเป้าหมายระดับแผนย่อยทั้งหมด อาทิ แผนแม่บทฯ ประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต เป้าหมายความสามารถในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจดิจิทัลของไทยดีขึ้น แผนแม่บทฯ ประเด็นการท่องเที่ยว เป้าหมายการเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดการประชุมนานาชาติของไทย (๒) เป้าหมายที่มีสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายต่ำกว่าค่าเป้าหมาย แต่คาดว่าจะสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม (สีเหลือง) จำนวน ๔๙ เป้าหมาย หรือร้อยละ ๓๕ ของเป้าหมายระดับแผนย่อยทั้งหมด อาทิ แผนแม่บทฯ ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก เป้าหมายผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานรากมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แผนแม่บทฯ ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน เป้าหมายความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลเพิ่มขึ้น (๓) เป้าหมายที่มีสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายในระดับเสี่ยง (สีส้ม) จำนวน ๔๑ เป้าหมาย หรือร้อยละ ๒๙.๓ ของเป้าหมายระดับแผนย่อยทั้งหมด อาทิ แผนแม่บทฯ ประเด็นพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ เป้าหมายความยั่งยืนทางภูมิณีวิศกภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม แผนแม่บทฯ ประเด็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ เป้าหมายอันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น และ (๔) เป้าหมายที่มีสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤติ (สีแดง) รวม ๓๑ เป้าหมาย เทียบเท่ากับร้อยละ ๒๒.๑ ของเป้าหมายระดับแผนย่อยทั้งหมด ซึ่งจำเป็นต้องเร่งดำเนินการในระยะต่อไป เพื่อให้สามารถ

บรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม อาทิ แผนแม่บทฯ ประเด็นการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ เป้าหมายงานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น แผนแม่บทฯ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป้าหมายการดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ

- ๑.๓ ความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๒ แผนการปฏิรูปประเทศ ทั้ง ๑๒ ด้าน ประกอบด้วย ๑๗๓ เรื่องและประเด็นปฏิรูป สามารถสรุปสถานการณ์ภาพรวมของเรื่อง และประเด็นปฏิรูปได้ ดังนี้ (๑) *กิจกรรมที่ดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วน* (สีเขียว) จำนวน ๑๐ เรื่อง และประเด็นปฏิรูป หรือร้อยละ ๖ อาทิ ด้านกฎหมาย เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๑ มีกลไกให้การออกกฎหมายเป็นกฎหมายที่ดีและเท่าที่จำเป็น รวมทั้งมีกลไกในการทบทวนกฎหมายที่มีผลใช้บังคับแล้ว เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และด้านพลังงาน เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๗ การพัฒนาอุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติ (๒) *กิจกรรมส่วนใหญ่อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี ๒๕๖๕* (สีเหลือง) จำนวน ๖๐ เรื่อง และประเด็นปฏิรูป หรือร้อยละ ๓๕ อาทิ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๑ บริการภาครัฐ สะดวก รวดเร็ว และตอบโจทยชีวิตประชาชน และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๘ การปรับสมดุลโครงสร้างองค์กรในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (๓) *กิจกรรมที่อยู่ระหว่างการดำเนินการโดยมีความเสี่ยงที่จะไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี ๒๕๖๕* (สีส้ม) จำนวน ๗๕ เรื่องและประเด็นปฏิรูป หรือร้อยละ ๔๓ อาทิ ด้านเศรษฐกิจ เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๕ อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า และด้านสังคม เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๓ การจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ด้านสังคม และ (๔) *กิจกรรมที่ยังไม่มีกรดำเนินการหรือมีการดำเนินการที่ไม่เป็นรูปธรรม* (สีแดง) จำนวน ๒๘ เรื่องและประเด็นปฏิรูป หรือร้อยละ ๑๖ อาทิ ด้านการเมือง เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๒ กลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธีและการรัฐรักสามัคคีของสังคมไทย และด้านสาธารณสุข เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศด้านสุขภาพ

๑.๔ ผลประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑.๔.๑ ผลประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีตัวอย่างเช่น (๑) วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุน เกิดการต่อยอดผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น (๒) แรงงานไทยได้รับการยกระดับให้มีความรู้และทักษะในการทำงาน รองรับกระบวนการผลิตและเทคโนโลยีการผลิตในเศรษฐกิจยุคดิจิทัล (๓) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนได้รับการสนับสนุนให้เป็นเมืองนำอยู่ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งถนน ระบบไฟฟ้าและประปา ระบบกำจัดขยะ และการให้บริการสุขภาพ (๔) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงอย่างต่อเนื่อง และ (๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสมรรถนะเพิ่มขึ้น สามารถจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด เป็นต้น

๑.๔.๒ ผลประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ มีตัวอย่างเช่น (๑) การเพิ่มโอกาส สร้างรายได้ อาทิ ปลดล็อกกฎระเบียบการทำไม้มีค่าและการใช้เป็นหลักประกันได้ ช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยด้วยบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (๒) การส่งเสริมและยกระดับธุรกิจ อาทิ ศูนย์ SMEs ครอบคลุมวงจรให้คำปรึกษาและส่งเสริมตลาด มาตรการ SMEs เงินอุดหนุนและอำนวยความสะดวก (๓) การลดความเหลื่อมล้ำ อาทิ มีทนายความอาสา ให้คำปรึกษาฟรีประจำโรงพัก สนับสนุนนักเรียนด้อยโอกาสผ่านกองทุนเพื่อความเสมอภาค

(๔) การดูแลสุขภาพประชาชน อาทิ รักษาและส่งเสริมสุขภาพประชาชนอย่างใกล้ชิดด้วยทีมหมอกรอบครัว รักษาฟรีสำหรับผู้ป่วยฉุกเฉิน UCEP และ (๕) การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ ฟื้นฟูพื้นที่ป่าของประเทศจนมีพื้นที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การแบ่งเขตการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินแบบบูรณาการด้วย One Map เป็นต้น

๑.๕ ปัญหา และอุปสรรค

๑.๕.๑ การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ในช่วงที่ผ่านมาพบปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติหลายประการ สามารถสรุปได้ดังนี้ (๑) การบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ยังมีข้อจำกัด ทำให้การตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินโครงการเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายร่วมกัน (๒) สถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างไม่คาดคิดและส่งผลกระทบต่อต้องมีการชะลอการดำเนินงาน เช่น ภัยพิบัติและความผันผวนของภูมิอากาศ สถานะการผันผวนของเศรษฐกิจโลก และการเปลี่ยนแปลงนโยบายระหว่างประเทศ (๓) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทั้งกฎหมายและกฎระเบียบภายในประเทศ และกฎหมายระหว่างประเทศที่อาจยังไม่สอดคล้องหรือไม่มีความยืดหยุ่นพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และ (๔) ข้อจำกัดเรื่องการเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน ส่งผลให้กระบวนการตัดสินใจเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานยังไม่เป็นไปบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ได้อย่างเต็มศักยภาพ

๑.๕.๒ การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ในช่วงที่ผ่านมาพบปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศหลายประการ สามารถสรุปได้ดังนี้ (๑) ประเด็นการถ่ายทอดแผนไปสู่การปฏิบัติ อาทิ ความชัดเจนของเป้าหมายในระดับแผนการปฏิรูปประเทศ ค่าเป้าหมาย และการวัดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการ (๒) ประเด็นความพร้อมของหน่วยงาน อาทิ ความรู้และความชำนาญในเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ได้รับมอบหมายของบุคลากรในหน่วยงาน (๓) ประเด็นระยะเวลาในการดำเนินการ การประกาศใช้แผนการปฏิรูปประเทศเกิดขึ้นภายหลังการทำแผนปฏิบัติราชการและงบประมาณรายจ่ายประจำปีส่งผลให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบบางส่วนไม่อาจดำเนินกิจกรรมตามที่แผนปฏิรูปประเทศระบุไว้ได้ ซึ่งก่อให้เกิดความล่าช้า และ (๔) ประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชน เนื่องจากกิจกรรมปฏิรูปประเทศบางส่วนต้องการความร่วมมือจากภาคประชาชน จึงต้องสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกิจกรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศ

๑.๖ ข้อเสนอแนะและการดำเนินการในระยะต่อไป

๑.๖.๑ การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ควรขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) และการบูรณาการกับกระบวนการงบประมาณอย่างเป็นระบบ ทุกหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการจัดทำ โครงการ/การดำเนินงานสำคัญ (X) ที่จะต้องสามารถนำไปสู่การขับเคลื่อนเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y) ให้สามารถบรรลุได้ตามที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีการเปิดโอกาสให้ภาคีการพัฒนาเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนามากขึ้น โดยสร้างการตระหนักรู้ถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการมียุทธศาสตร์ชาติ และพร้อมที่จะเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การพัฒนาสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน ตลอดจนการใช้ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) เป็นระบบติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการในทุกระดับอย่างแท้จริง

๑.๖.๒ การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ควรดำเนินการดังนี้ (๑) ปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ในประเด็นการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่มีความชัดเจนวัดผลได้ การคัดเลือกกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ การจัดลำดับความสำคัญของการเสนอกฎหมาย และการทบทวนข้อเสนอการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ (๒) ขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ที่มุ่งเน้นการแก้ไขประเด็นปัญหาและอุปสรรคเร่งด่วน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และให้มีรากฐานการพัฒนาที่มั่นคงเหมาะสมกับบริบทประเทศ โดยสามารถบรรลุผลอันพึงประสงค์ได้ภายในปี ๒๕๖๕ และ (๓) การสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วม อาทิ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคสถาบันวิชาการ ภาคสื่อมวลชน พร้อมทั้งส่งเสริมกิจกรรมการให้ความรู้ การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น และเผยแพร่ข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณชน

๒. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

๒.๑ ประธานกรรมการ ได้เสนอความเห็นว่าการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศประจำปีควรให้ความสำคัญกับการแสดงประโยชน์ที่ประชาชนแต่ละกลุ่มจะได้รับจากการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศโดยมุ่งเน้นการเข้าถึงโอกาสของทุกภาคส่วน รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับการรายงานในมิติเชิงพื้นที่ อาทิ ในระดับภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด

๒.๒ กรรมการ (นายศุภชัย พานิชภักดิ์) ได้เสนอความเห็นว่าการรายงานสรุปผลควรวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติที่ชัดเจนและสามารถสะท้อนข้อเท็จจริงได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงแสดงให้เห็นถึงข้อดีและข้อด้อยในมิติต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยงานปฏิบัติและประชาชนสามารถเข้าใจและนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้ง่ายต่อไป

๓. มติที่ประชุม รับทราบ และมอบหมายฝ่ายเลขานุการ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการฯ ฉบับย่อ เพื่อสื่อสารกับภาคประชาชนให้เข้าใจได้โดยง่ายต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔.๒ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR)

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานที่ประชุมทราบการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) สรุปได้ดังนี้

๑.๑ ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform : eMENSOCR) เป็นเครื่องมือในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ โดยได้กำหนดรายละเอียดการดำเนินการต่าง ๆ ไว้ในระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ประกอบกับเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบตามมติคณะกรรมาธิการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

ที่ได้มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐทั้งหมดนำเข้าสู่ข้อมูลโครงการ/การดำเนินงานในความรับผิดชอบ ในระบบ eMENSCR ให้แล้วเสร็จก่อนสิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ผ่านตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นหลัก รวมทั้งมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐและนำเข้าสู่ข้อมูลสถิติ สถานการณ์ หรือข้อมูลอื่นใดในระบบ eMENSCR สำหรับการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ตลอดจนเชื่อมโยงระบบสารสนเทศในความรับผิดชอบ โดยเฉพาะข้อมูลสารสนเทศด้านงบประมาณ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพของการติดตามและประเมินผล

- ๑.๒ สำหรับผลการดำเนินงาน สำนักงานฯ ได้ดำเนินการตรวจสอบสถานะการนำเข้าโครงการ/การดำเนินการของหน่วยงานรัฐตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ โดยจากการรวบรวมข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓ พบว่า ส่วนราชการได้นำส่งข้อมูล โครงการ/การดำเนินงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติเข้าสู่ระบบทั้งสิ้น ๔๐,๒๓๐ โครงการ/การดำเนินงาน โดยเป็นโครงการ/การดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๑๒,๗๓๕ โครงการ/การดำเนินงาน และสอดคล้องกับแผนระดับ ๒ อื่น ๆ (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ) จำนวน ๒๗,๔๙๕ โครงการ/การดำเนินงาน ตลอดจนได้พัฒนาระบบ eMENSCR ให้สามารถแสดงผลการดำเนินการตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ตามสถานะการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง ๓๗ เป้าหมายประเด็นแผนแม่บท และ ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อย รวมทั้งแสดงรายการของโครงการหรือกิจกรรมที่หน่วยงานดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย โดยสามารถคัดเลือก เป้าหมาย หรือหน่วยงานได้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดตามเสนอแนะ และเร่งรัด ของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๑.๓ ในส่วนประเด็นท้าทายและการดำเนินการในระยะต่อไป สำนักงานฯ จะดำเนินการ ดังนี้ (๑) สำนักงานฯ ร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพจะพิจารณาข้อมูลโครงการ/การดำเนินงานในระบบ eMENSCR เพื่อวิเคราะห์โอกาสและข้อจำกัดในการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ ตลอดจนค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นการพัฒนาที่จำเป็นเร่งด่วน และการจัดทำโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนไปสู่การบรรลุเป้าหมายดังกล่าว (๒) เร่งรัดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศของทุกส่วนราชการในทุก ๆ ไตรมาสให้มีความครบถ้วนและครอบคลุม เพื่อให้การติดตามตรวจสอบ ประเมินผลของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔.๓ ความก้าวหน้าการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบถึงความก้าวหน้าการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ที่ได้ดำเนินการร่วมกับภาคีพัฒนาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ผ่าน ๓ แนวทางประกอบด้วย (๑) การขับเคลื่อนสู่การบรรลุเป้าหมาย อาทิ การชี้แจงหน่วยงานเจ้าภาพแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำโครงการที่สามารถขับเคลื่อนการบรรลุ

เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ การประชุมชี้แจงต่อคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาและคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรคณะต่าง ๆ และการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา (๒) การแปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การพัฒนาระดับพื้นที่และประเด็น ผ่านระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform : TPMAP) ที่ได้นำหลักแนวคิดของความยากจนหลายมิติ (Multidimensional Poverty Index : MPI) และแนวคิดการพัฒนาคนตลอดช่วงวัยในการระบุความต้องการการพัฒนาของคนแต่ละช่วงวัยที่ควรต้องได้รับมาประยุกต์ใช้ และพัฒนาต่อยอดเป็นระบบแฟ้มบ้านพัฒนาคนไทย (TPMAP Logbook) เพื่อเป็นเครื่องมือตั้งต้นสำหรับการติดตามและประเมินผลการพัฒนาและการช่วยเหลือแบบชี้เป้าระดับครัวเรือนและระดับบุคคลสำหรับเจ้าหน้าที่ในท้องที่ในการแก้ปัญหารายครัวเรือนได้อย่างตรงจุด รวดเร็ว และไม่ซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน โดยปัจจุบันมีหน่วยงานระดับจังหวัดขอข้อมูลเชิงลึกจากระบบ TPMAP รวมจำนวน ๒๙ จังหวัด และขอเข้าใช้งานระบบ TPMAP Logbook รวมจำนวน ๒๕ จังหวัด และ (๓) การสร้างการตระหนักรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ มีการดำเนินการโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมด ๓๒ โครงการ/กิจกรรม จำแนกได้ ๖ รูปแบบ ได้แก่ (๑) รูปแบบเอกสาร (๒) รูปแบบวีดิทัศน์ (๓) รูปแบบนิทรรศการ (๔) รูปแบบการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ (๕) รูปแบบการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ และ (๖) รูปแบบเฉพาะกลุ่มคนพิการ รวมทั้งการจัดประชุมกับภาคีพัฒนาระหว่างประเทศ

สำหรับการดำเนินการในระยะต่อไป สำนักงานฯ จะดำเนินการขยายผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย (๑) การขับเคลื่อนสู่การบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ได้แก่ การปรับปรุงข้อมูลสถิติ สถานการณ์ต่าง ๆ และการขับเคลื่อนการดำเนินงานต่าง ๆ ร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๒) การแปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การพัฒนาระดับพื้นที่และประเด็น ได้แก่ การขยายการใช้งานระบบ TPMAP และ ระบบ TPMAP Logbook ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศมากยิ่งขึ้น และ (๓) การขยายการสร้างการตระหนักรู้ โดยเฉพาะในกลุ่มปฐมวัยและกลุ่มผู้สูงอายุด้วยวิธีการและรูปแบบที่เหมาะสม

๒. มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

- ไม่มี -

เลิกประชุม ๑๕.๐๐ น.

(นายตฤชา พิชานันท์)

รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กรรมการและเลขานุการ

ผู้ตรวจรายงาน